

Krajowe uwarunkowania prac nad
Strategią Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”
oraz Regionalnym Programem Operacyjnym
Województwa Małopolskiego na lata 2021-2027

Nowy model krajowej polityki rozwoju

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA

Aktywniejsza rola państwa i instytucji publicznych w kształtowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego i terytorialnego

Model **rozwoju zrównoważonego terytorialnie** zamiast modelu polaryzacyjno-dyfuzyjnego

Odejście od wspierania całego kraju czy regionów w jednolity sposób na rzecz **większego zróżnicowania interwencji** w zależności od problemów i potencjałów poszczególnych obszarów

Stopniowe zwiększanie **koncentracji inteligentnych specjalizacji**

Usprawnienie dotychczasowych oraz poszukiwanie nowych instrumentów **koordynacji międzysektorowej**

Zwiększenie roli i odpowiedzialności samorządów lokalnych w polityce rozwoju

Terytorialne ukierunkowanie środków krajowych przy jednoczesnym utrzymaniu istotnej roli europejskiej polityki spójności w finansowaniu rozwoju

Instrumentarium polityki rozwoju

POZIOM KRAJOWY

Długookresowy dokument wizyjny (*Koncepcja Rozwoju Kraju*)

Zintegrowana Strategia Rozwoju Kraju

Horyzontalne Zintegrowane Strategie Rozwoju

Krajowa Programy Rozwoju

POZIOM REGIONALNY

Zintegrowana Strategia Rozwoju Województwa

Wojewódzkie Programy Rozwoju

Akty Planowania Przestrzennego

POZIOM LOKALNY

Zintegrowana Strategia Rozwoju Lokalnego

Lokalne Programy Rozwoju

Akty Planowania Przestrzennego

SPÓJNOŚĆ

USTALENIA I
REKOMENDACJE

USTALENIA I
REKOMENDACJE

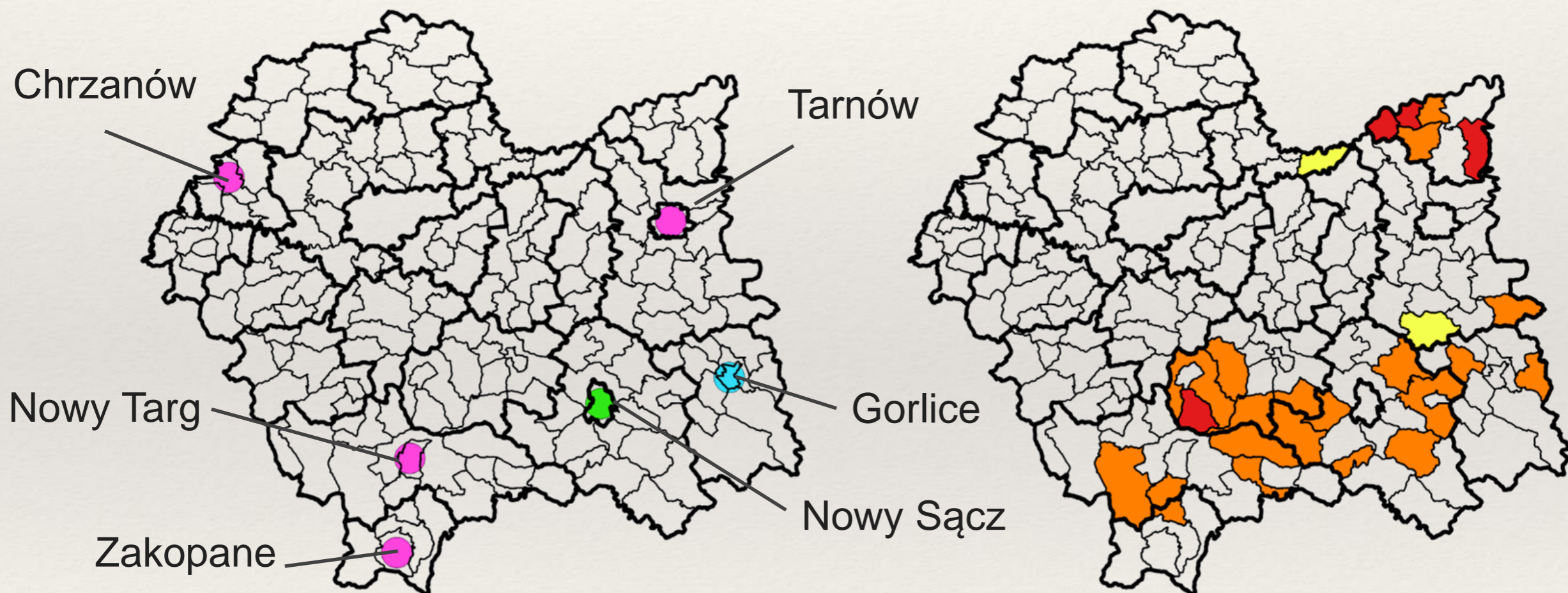
KONTRAKT
PROGRAMOWY
I SEKTOROWY

POROZUMIENIA
TERYTORIALNE

WIELOLETNIE PLANY FINANSOWE

Obszary strategicznej interwencji

OSI - terytoria, wobec których planuje się określone interwencje na różnych szczeblach zarządzania rozwojem, mające na celu ich **trwały rozwój gospodarczy, społeczny lub przestrzenny**. OSI są wyborem strategicznym, odzwierciedlającym zasadę selektywnego podejścia, **koncentrującym wsparcie na określonym terytorium** z uwzględnieniem występujących na nim potencjałów.

Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze

- silna utrata funkcji, niekorzystna sytuacja społeczno-gospodarcza
- utrata funkcji, mocno niekorzystna sytuacja społeczno-gospodarcza
- utrata funkcji, niekorzystna sytuacja społeczno-gospodarcza

Obszary zmarginalizowane (SOR, 2016)

- Społeczne
- Ekonomiczne
- Społeczno-ekonomiczne

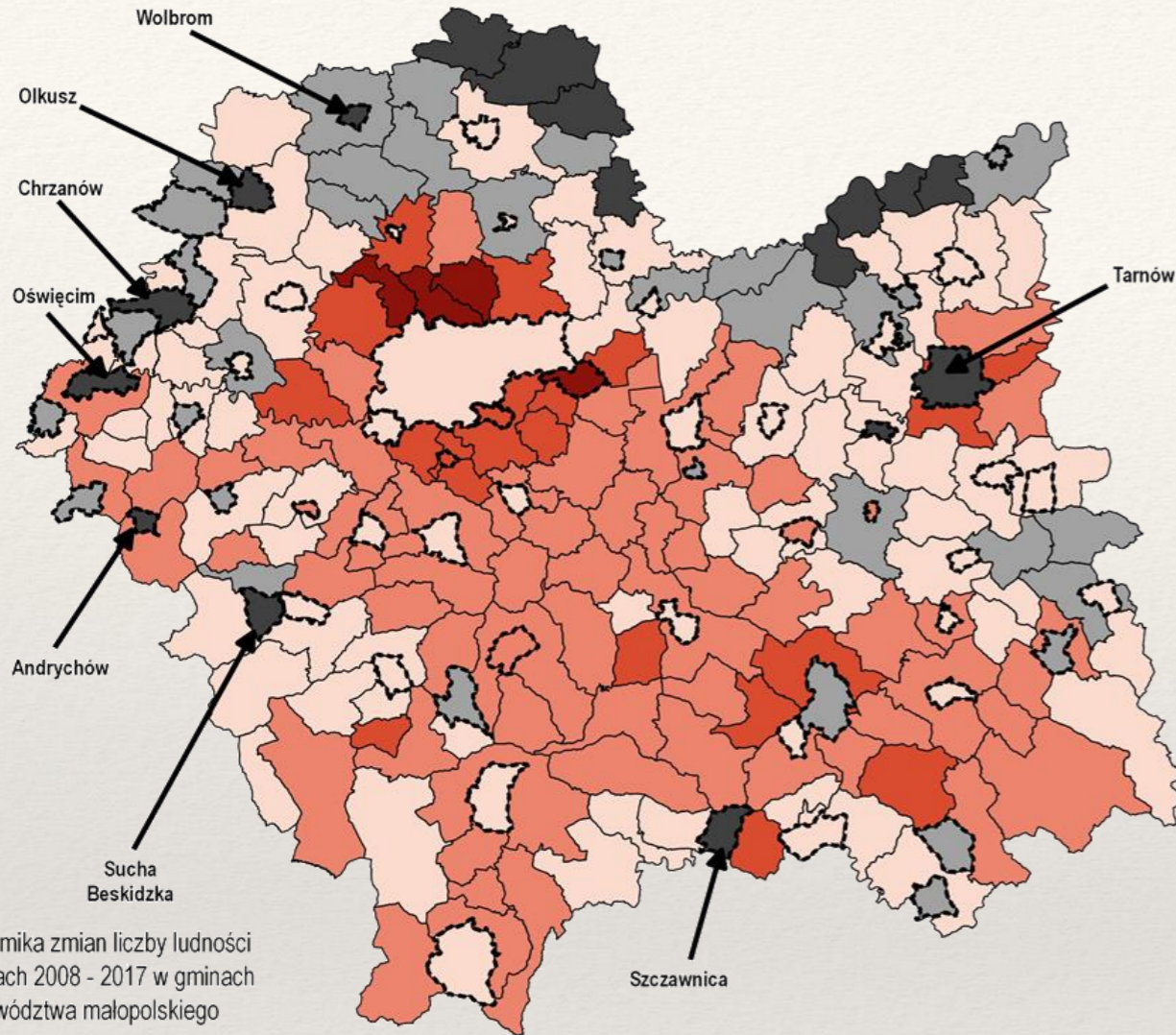
Małopolska dziś i jutro

Sytuacja wyjściowa oraz wyzwania
rozwojowe Regionu w perspektywie
2030 roku

Wstępne wnioski z diagnozy

Demografia

Zmiana liczby ludności w latach 2008-2017

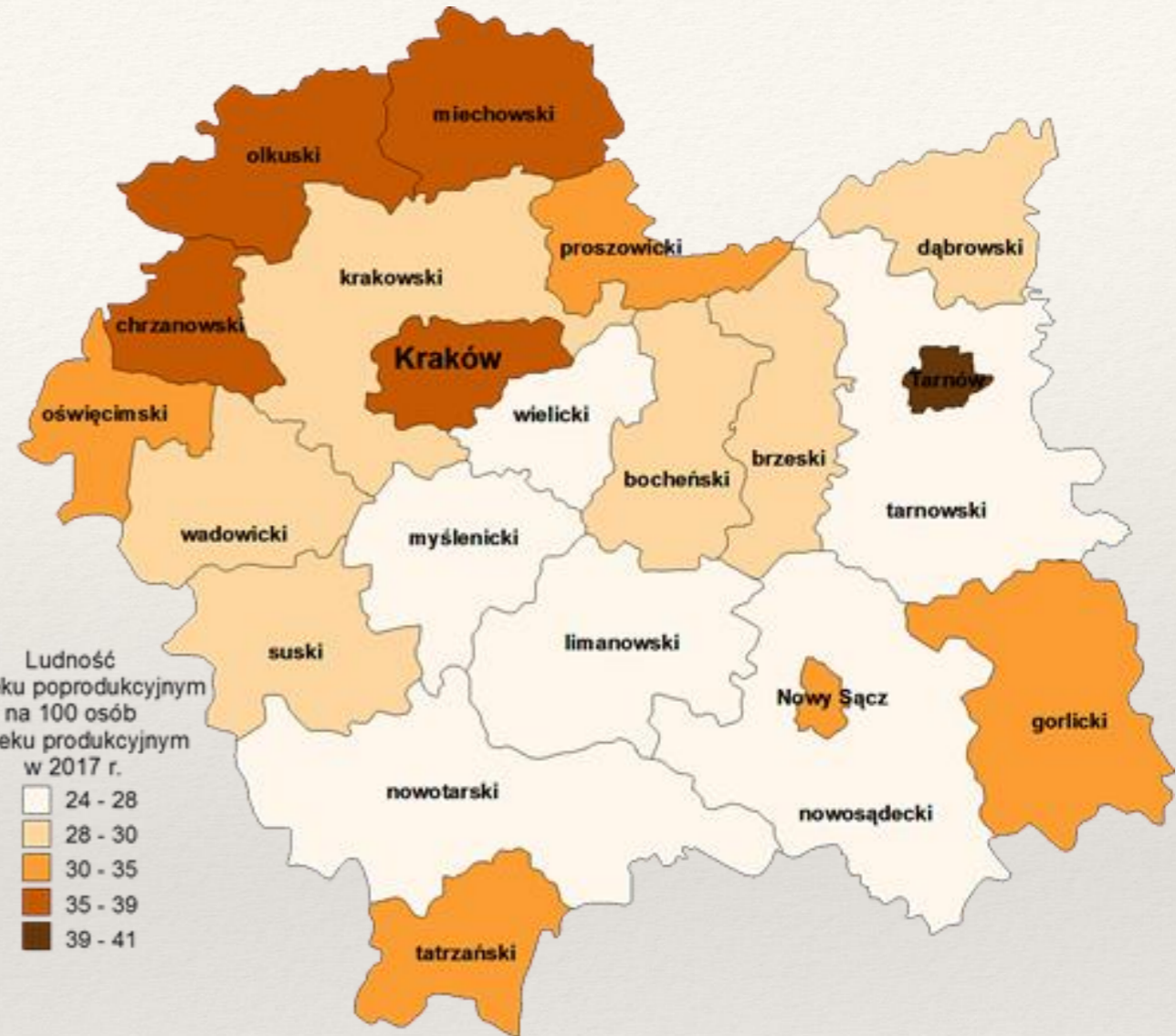
Dynamika zmian liczby ludności w latach 2008 - 2017 w gminach województwa małopolskiego

- powyżej 20.0%
- 10.0% - 20.0%
- 5.0% - 10.0%
- 0.0% - 5.0%
- -3.0% - 0.0%
- poniżej -3.0%

Źródło: Departament ZR UMWM, 2019.

▤ Miasta i obszary miejskie w gminie miejsko-wiejskiej

Ludność w wieku produkcyjnym na 100 osób w wieku poprodukcyjnym

Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2017 r.

- 24 - 28
- 28 - 30
- 30 - 35
- 35 - 39
- 39 - 41

**WZGLĘDNIIE DOBRA
SYTUACJA
DEMOGRAFICZNA
NA TLE KRAJU:**

Wzrastający współczynnik dzietności (od 2014)

Dodatnie saldo migracji

! od 2026 !
Prognozowany spadek liczby mieszkańców

Wsparcie rodzin

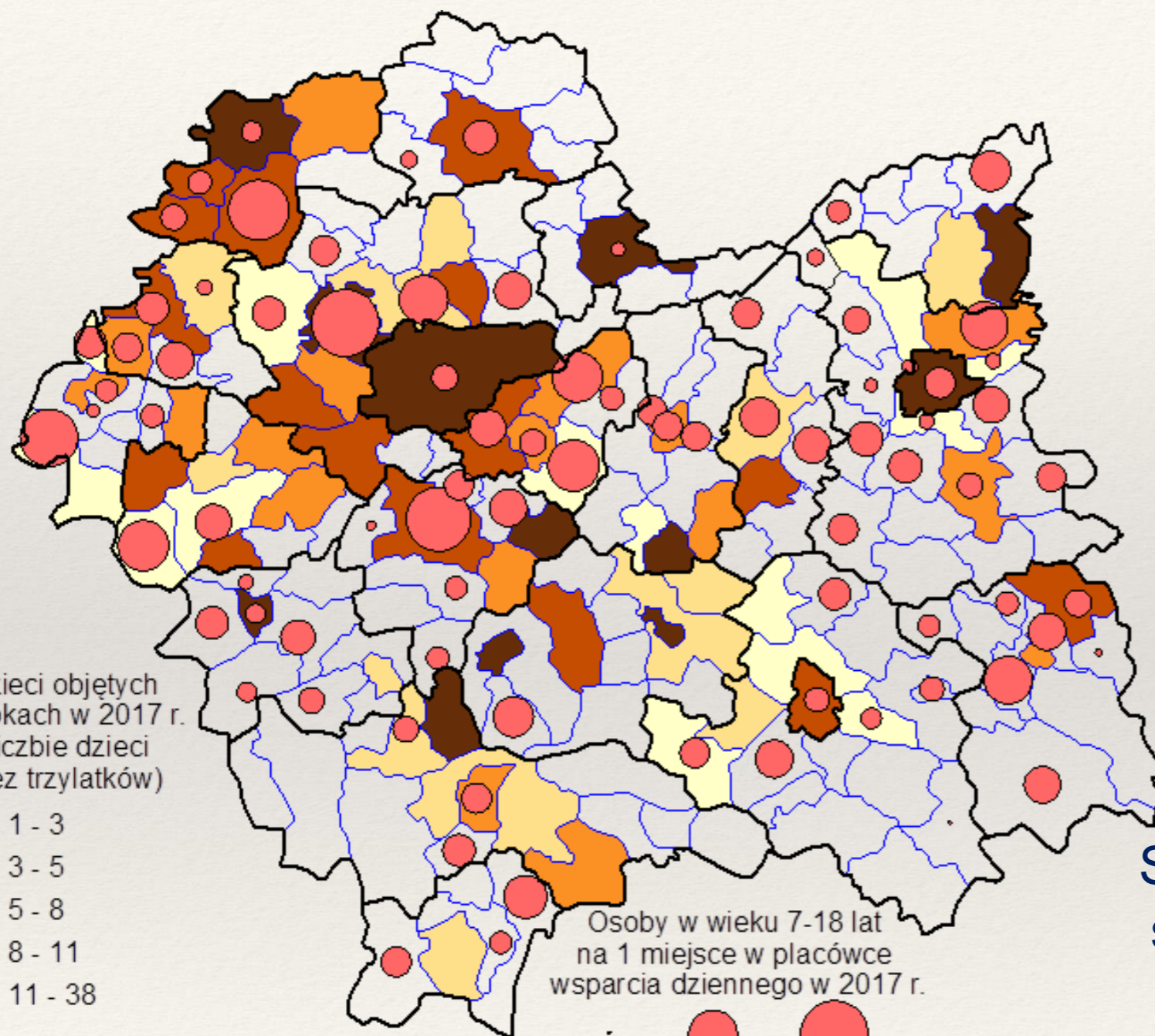
MAŁOPOLSKA

Opieka w żłobkach i placówki wsparcia dziennego [2017]

260,8 tys.

małopolskich rodzin objętych
programem w 2017 r.

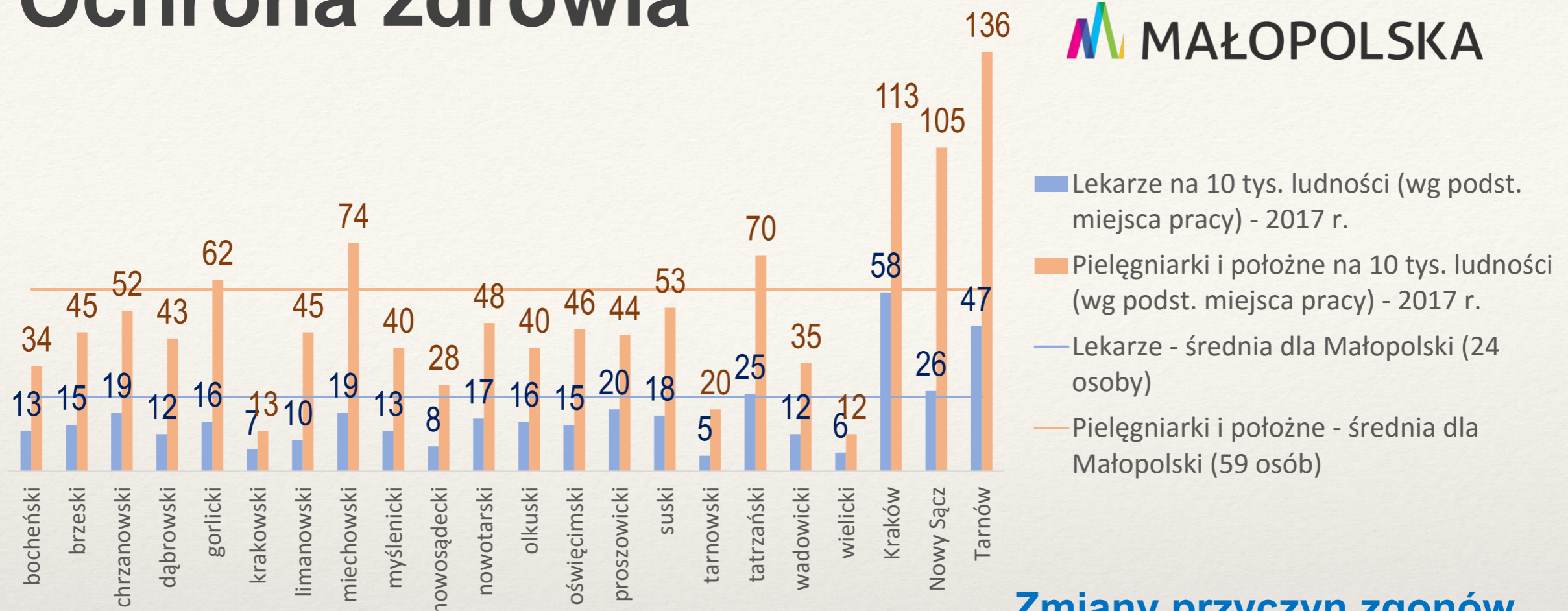

Spada liczba korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności:

2008 → 437 osób
2017 → 330 osób

Ochrona zdrowia

 MAŁOPOLSKA

Zmiany przyczyn zgonów w Małopolsce od 2008 r.

Wzrost liczby przychodni od 2008 r. **o 47%**

W 2017 r. na 10 tys. ludności przypadało:

24 lekarzy

53 pielęgniarki

4 dentystów

34,8%

Choroby układu oddechowego

7,4%

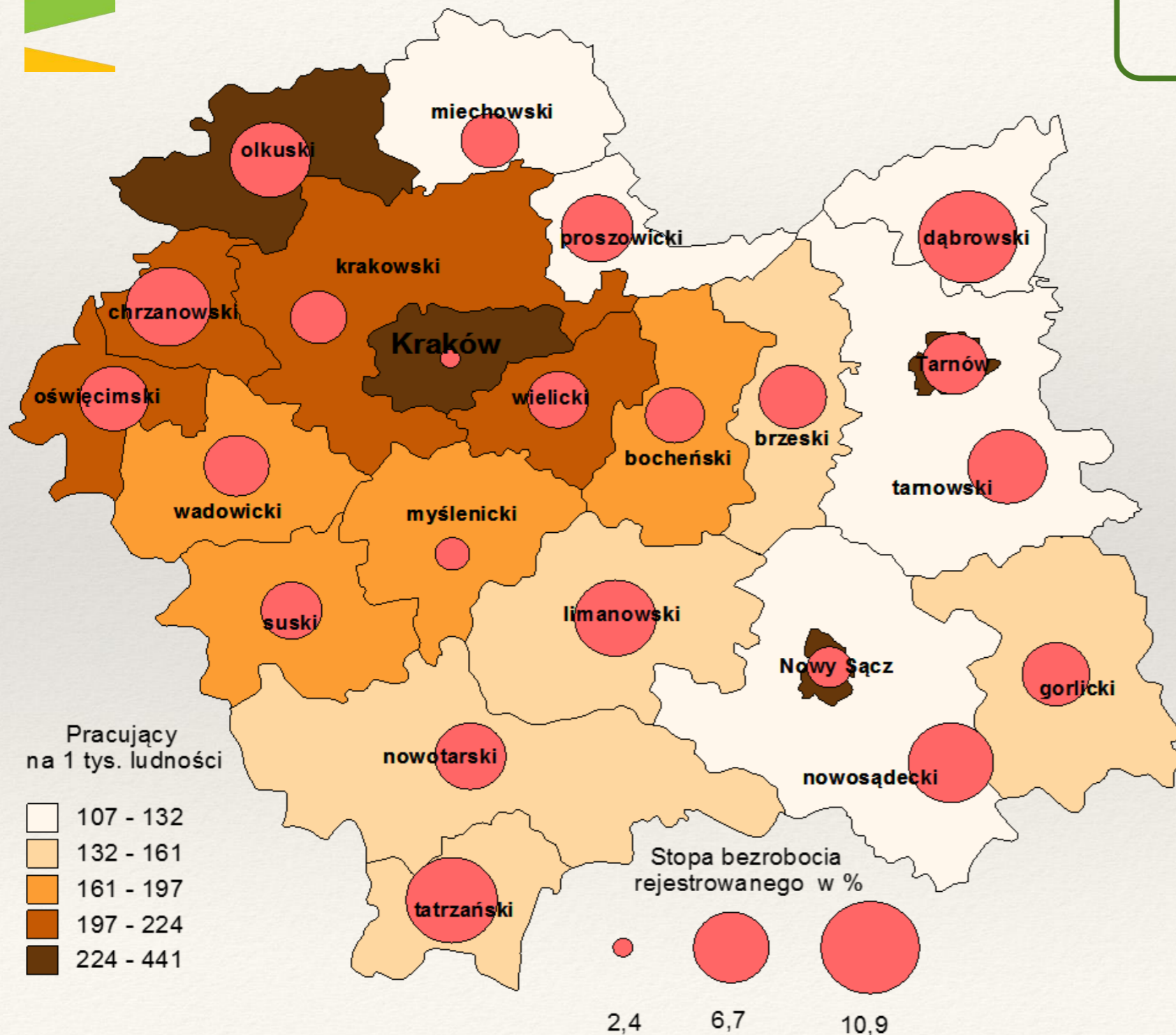
Choroby nowotworowe

0,2%

Choroby układu krążenia

Rynek pracy

Pracujący na 1 tys. ludności/
Stopa bezrobocia

SPADA
stopa bezrobocia
ALE:

wzrasta odsetek
długotrwale
bezrobotnych

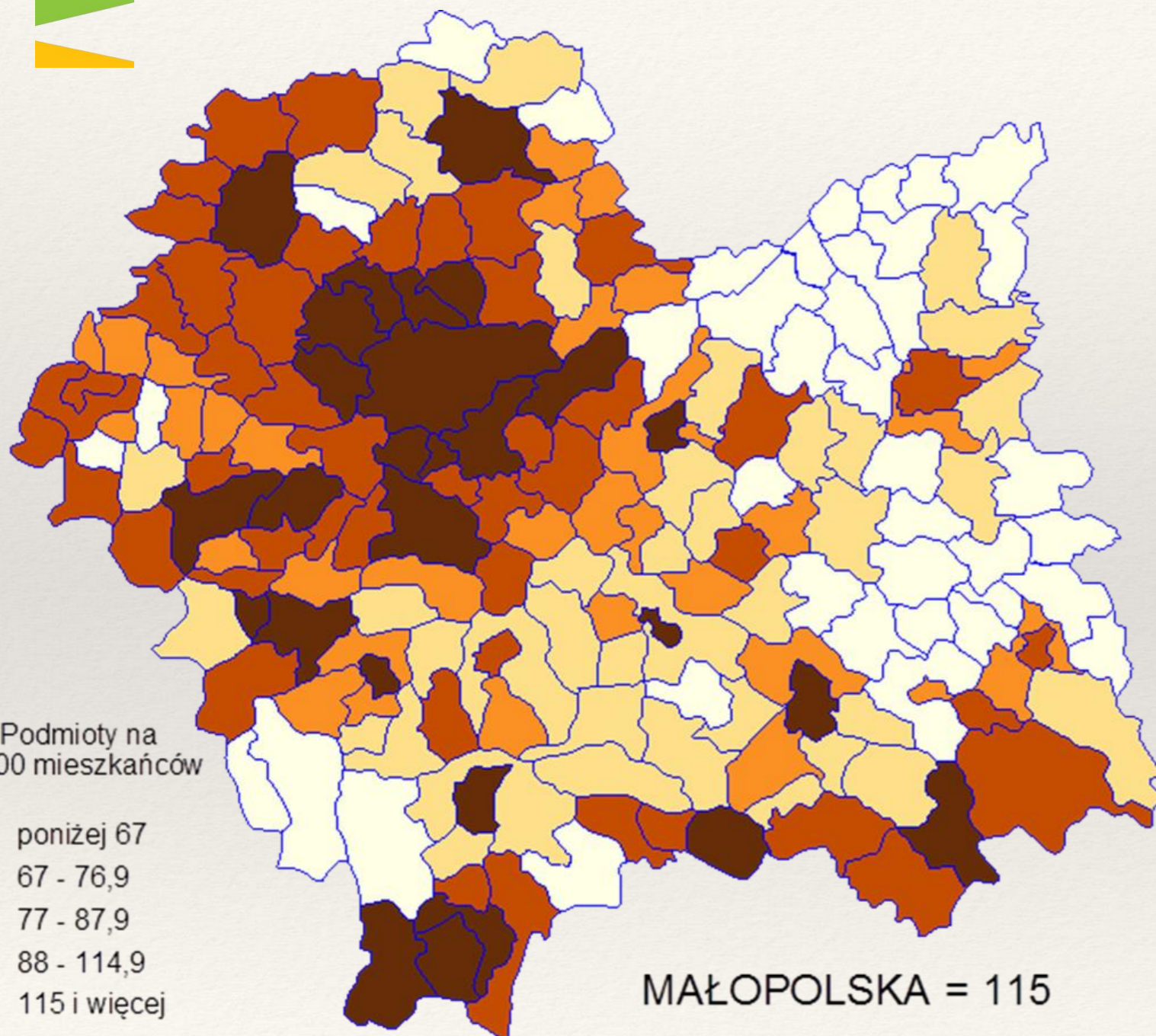
od 2015 r. **wzrasta**
liczba osób biernych
zawodowo

rośnie liczba
zawodów
deficytowych

Przedsiębiorczość i innowacyjność MAŁOPOLSKA

Liczba podmiotów REGON na 1000 mieszkańców w 2018 r.

2017 r.:
112 podmiotów
wpisanych do
rejestrów REGON na
1 tys. mieszkańców
(6. miejsce w kraju)

WZRASTAJĄ:

nakłady na działalność
innowacyjną

nakłady na B+R

dynamika zatrudnienia
w sektorze B+R

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, BDL

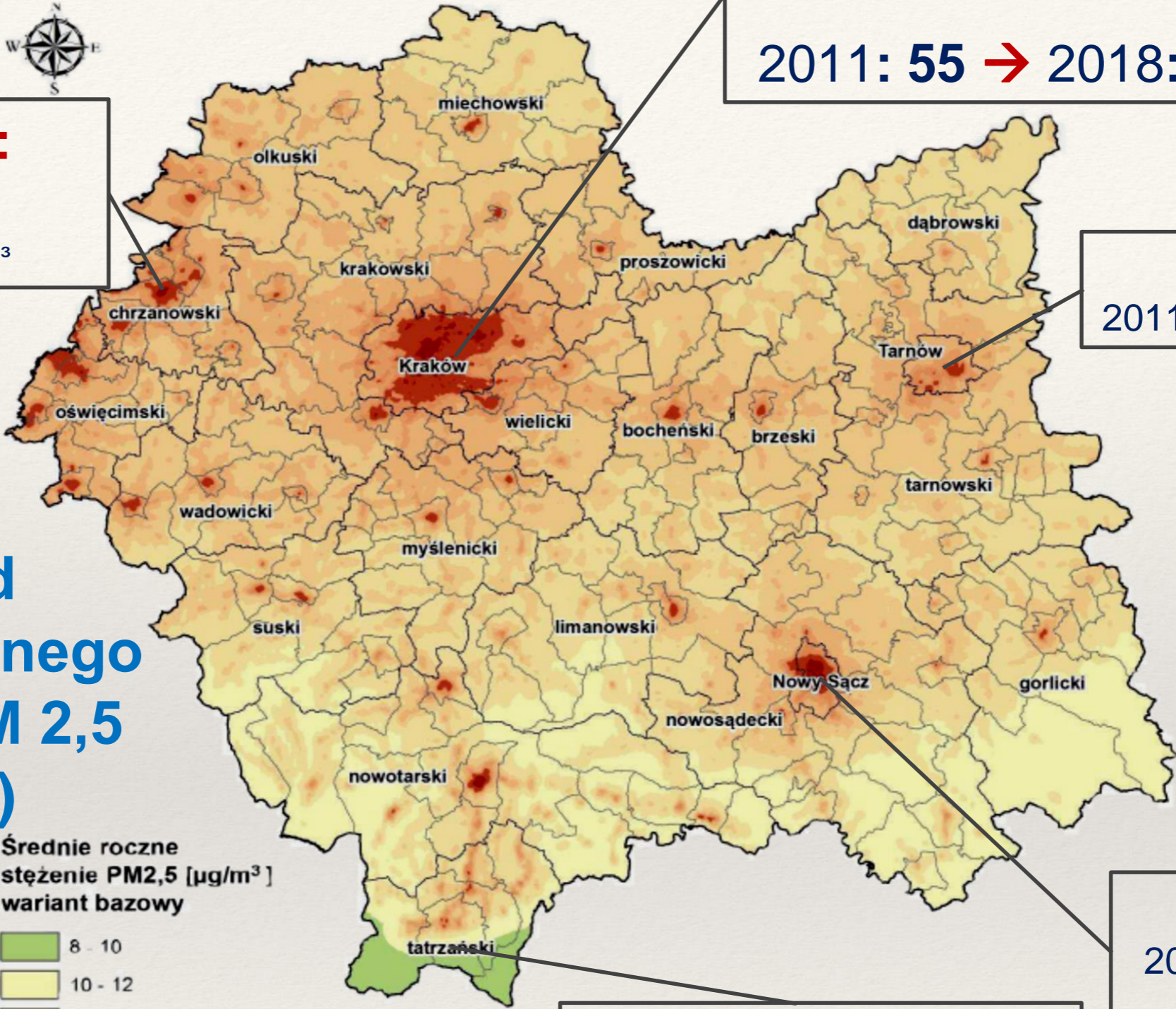
Jakość powietrza

KRAKÓW: Dynamika wartości
średniorocznego stężenia PM 2,5
2011: **55** → 2018: **39** $\mu\text{g}/\text{m}^3$

TRZEBINIA:
2011: **32** →
2018: **24** $\mu\text{g}/\text{m}^3$

TARNÓW:
2011: **31** → 2018: **25** $\mu\text{g}/\text{m}^3$

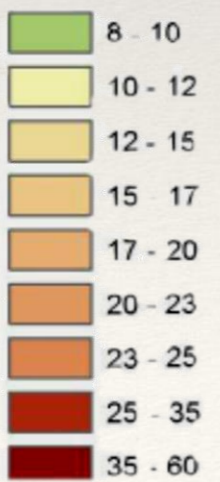

NOWY SĄCZ:
2011: **40** → 2017: **34**
 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

ZAKOPANE:
2011: **36** → 2018: **24** $\mu\text{g}/\text{m}^3$

**Rozkład
średniorocznego
stężenia PM 2,5
(2015 r.)**

Średnie roczne
stężenie PM2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
wariant bazowy

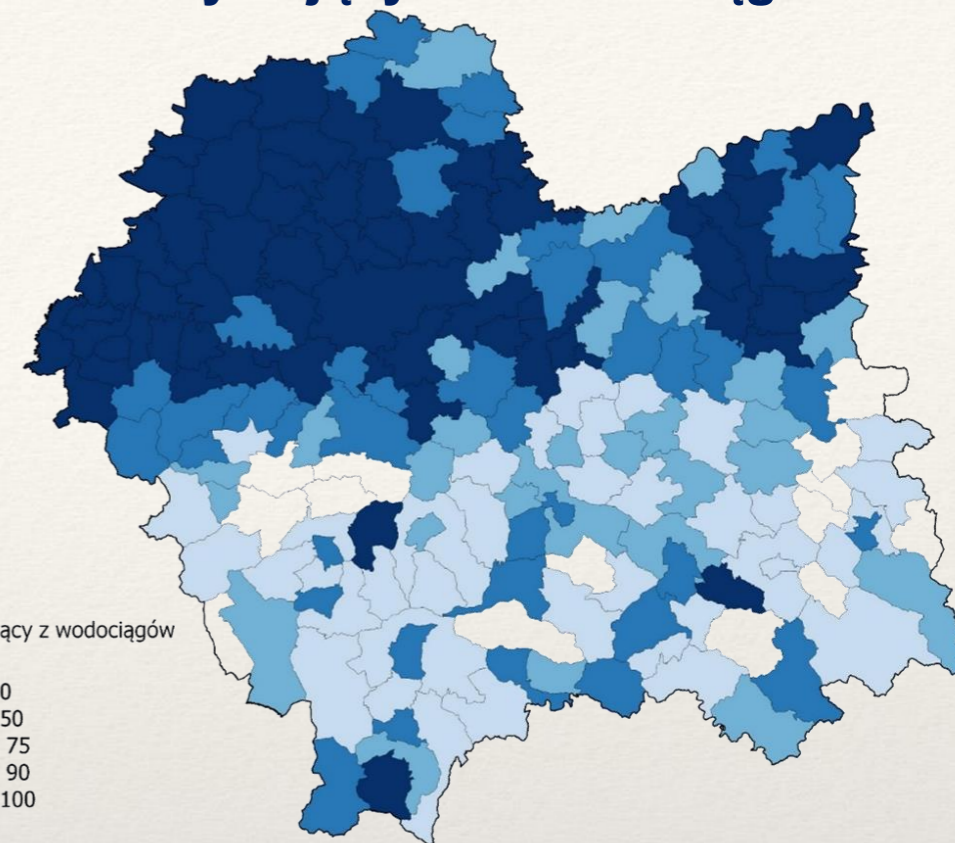

— granice powiatów
— granice gmin

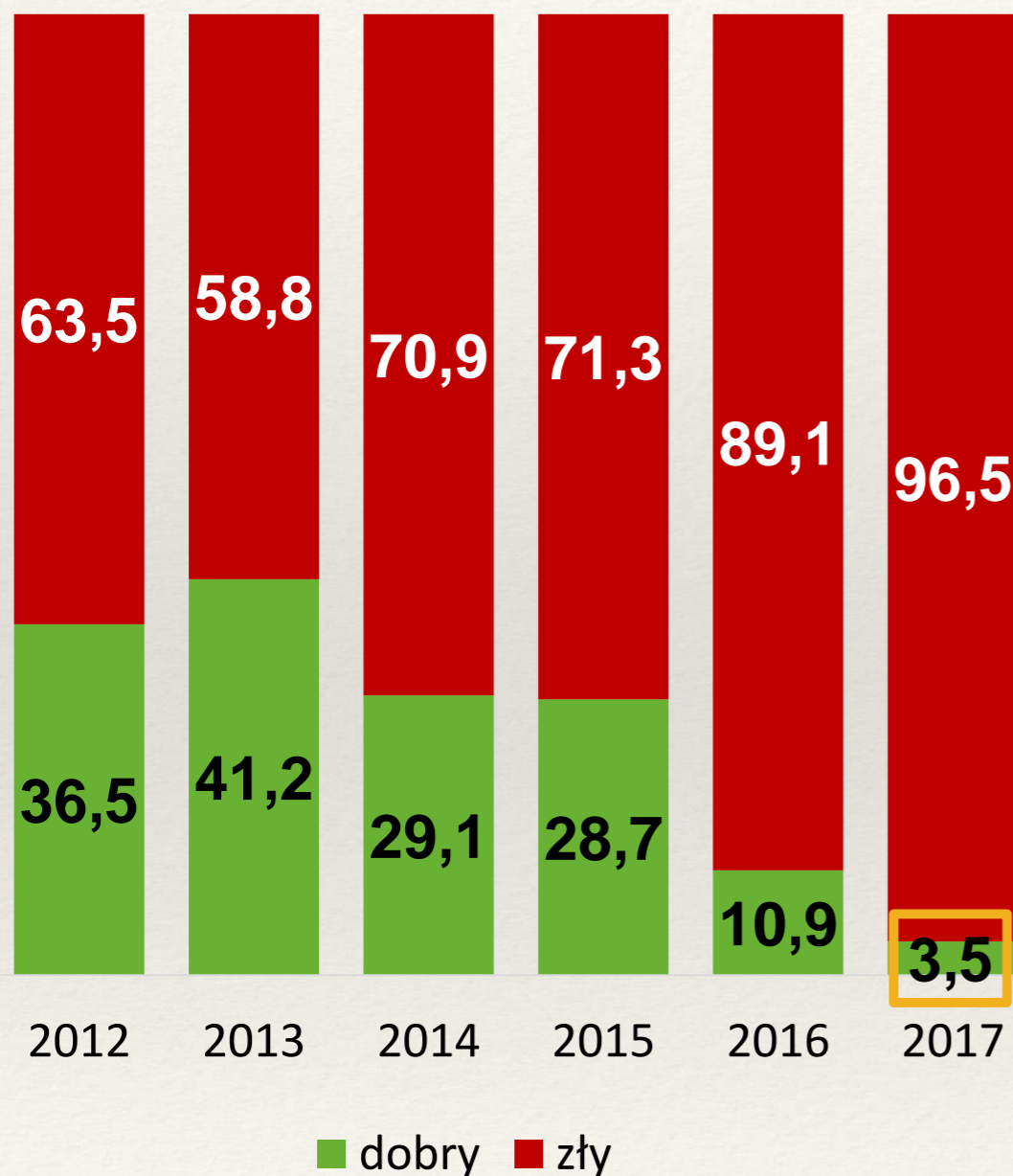

Stan wód i gospodarka wodna

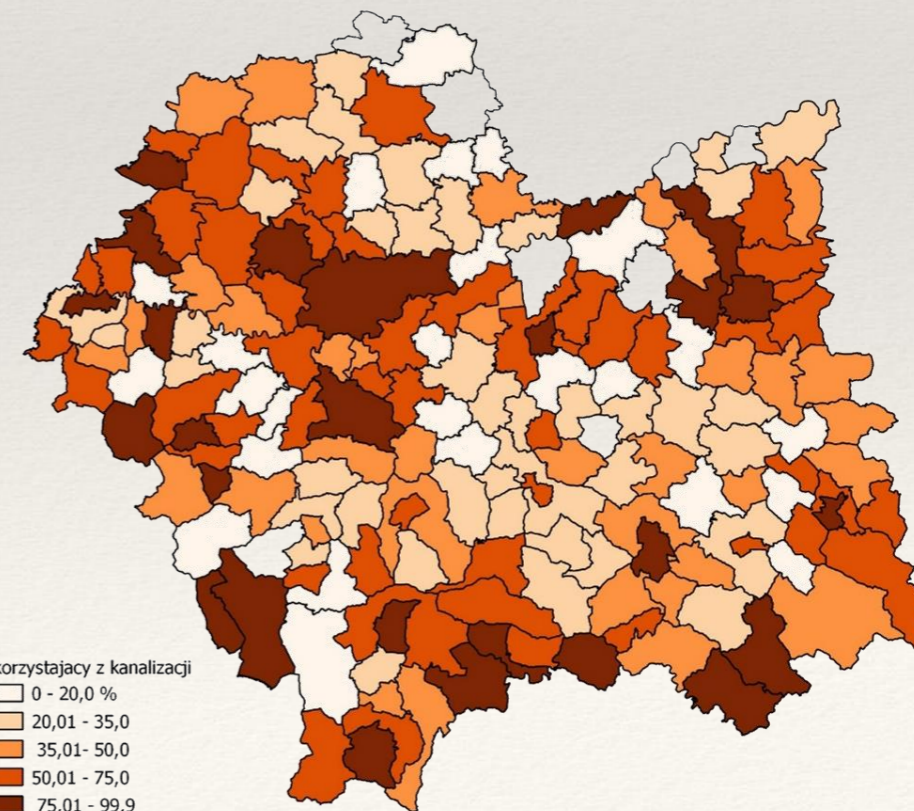
Udział korzystających z wodociągów

Stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w Małopolsce*

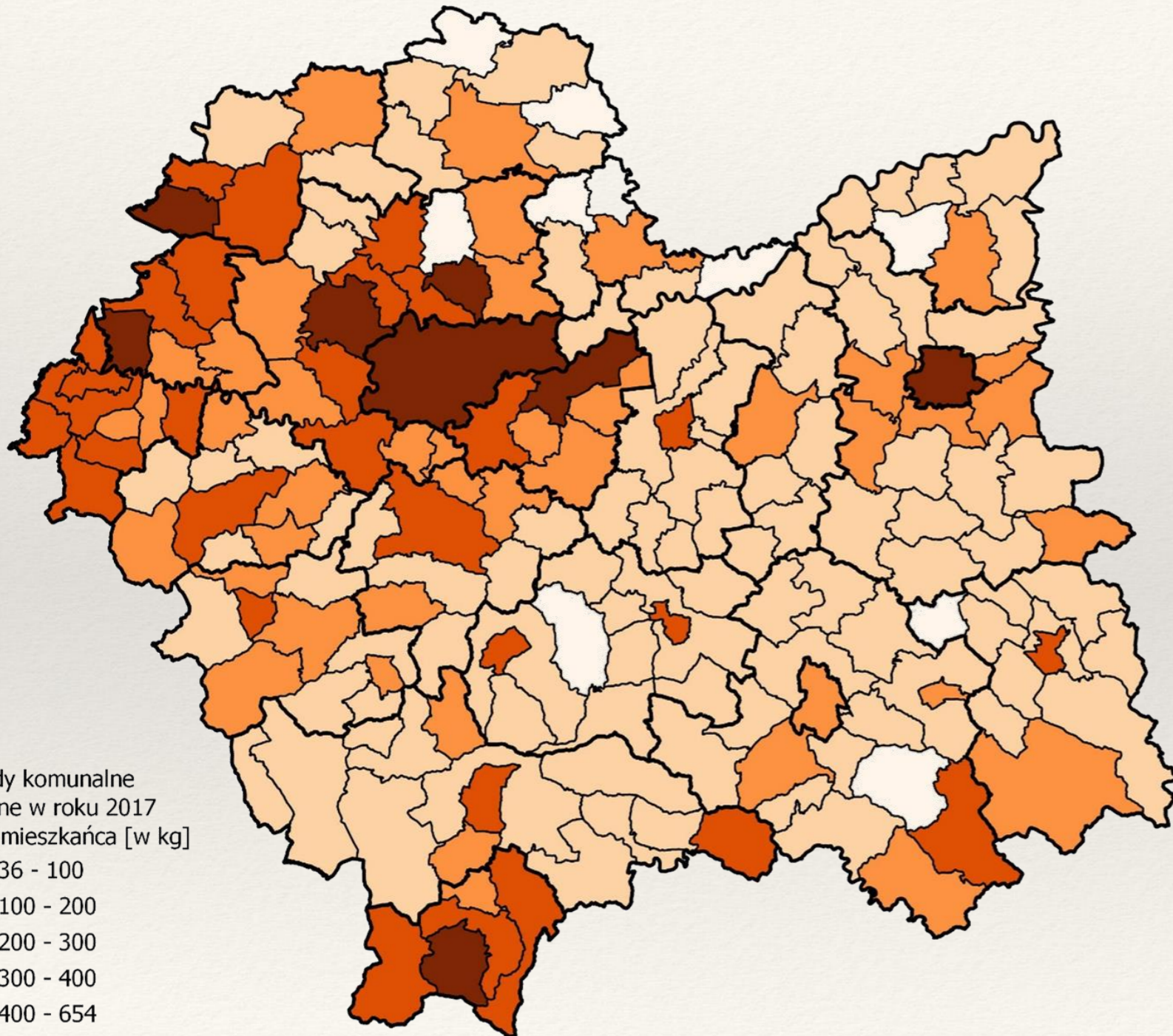
Udział korzystających z kanalizacji

* W 2016 r. zaostorzono kryteria kwalifikacji, co spowodowało obniżenie wskaźników fizykochemicznych – a tym samym stanu i potencjału ekologicznego JCWP.

Odpady

Masa odpadów komunalnych na mieszkańca
[kg] (2017 r.)

odpady komunalne
zebrane w roku 2017
na 1 mieszkańca [w kg]

- 36 - 100
- 100 - 200
- 200 - 300
- 300 - 400
- 400 - 654

W Małopolsce
wytworzono
297 kg
odpadów na
mieszkańca

(10. miejsce w kraju)

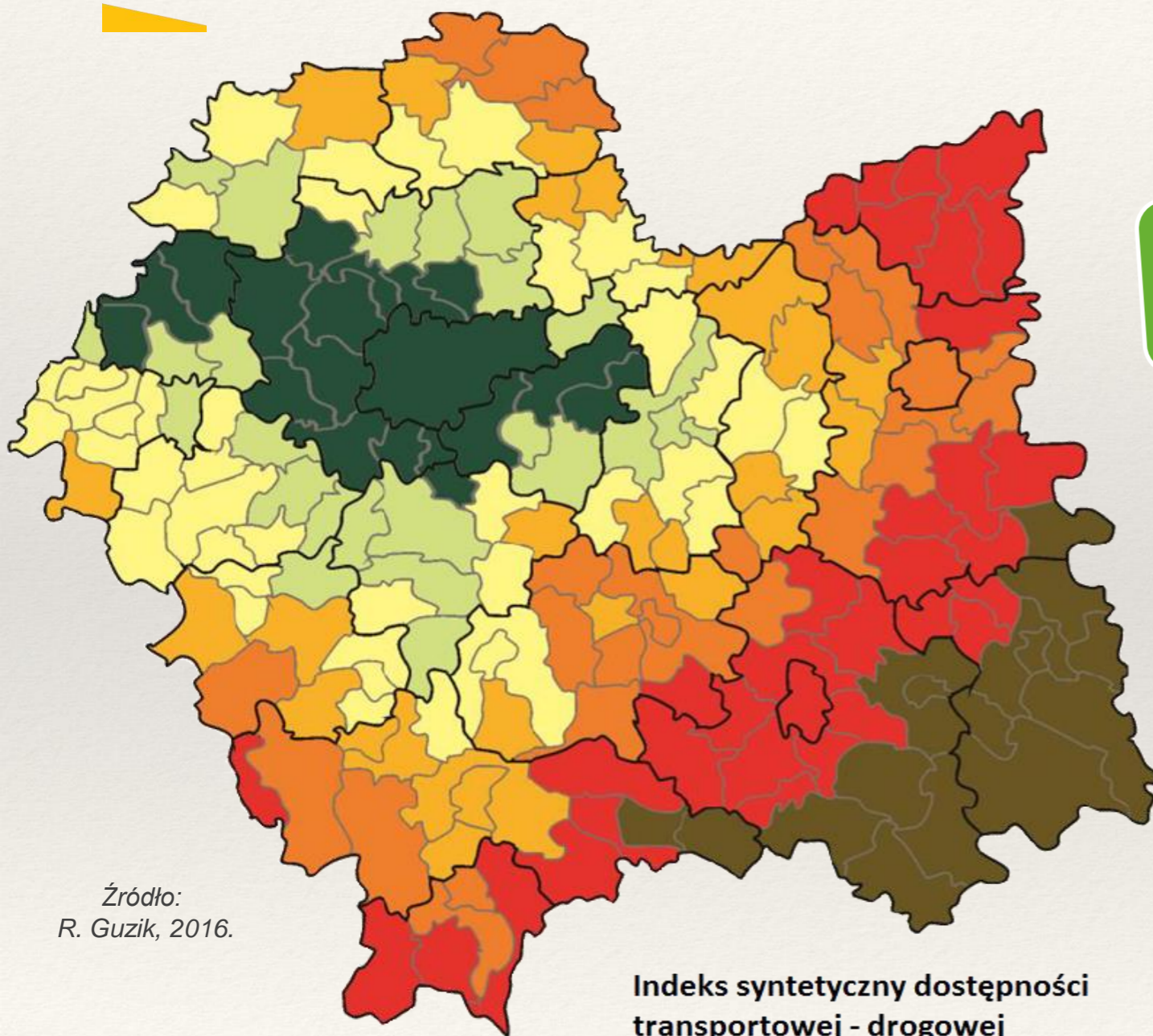
Udział odpadów
selektywnie zebranych
do ogółu odpadów
wytworzonych
w Małopolsce

30,3%

(3. miejsce w kraju)

Spójność wewnątrzregionalna i dostępność

Syntetyczny indeks dostępności drogowej

Źródło:
R. Guzik, 2016.

Indeks syntetyczny dostępności transportowej - drogowej

35 50 60 70 80 90 110 135

Dobrze rozwinięta sieć drogowa

Dobra dostępność przestrzenna i czasowa do usług publicznych

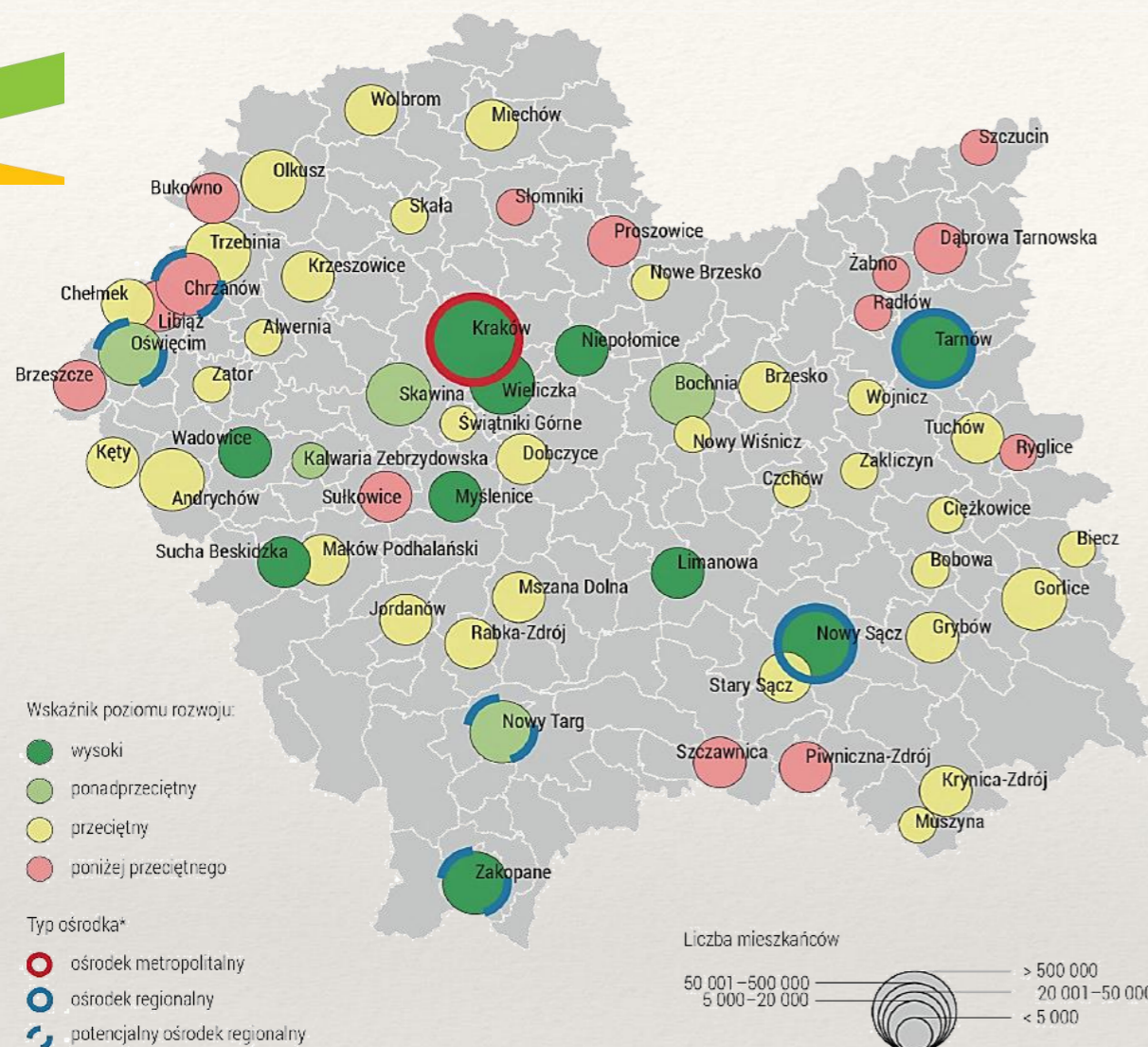
Równomiernie rozłożona siatka dróg krajowych i wojewódzkich

Niedostateczna jakość i wydajność sieci drogowej

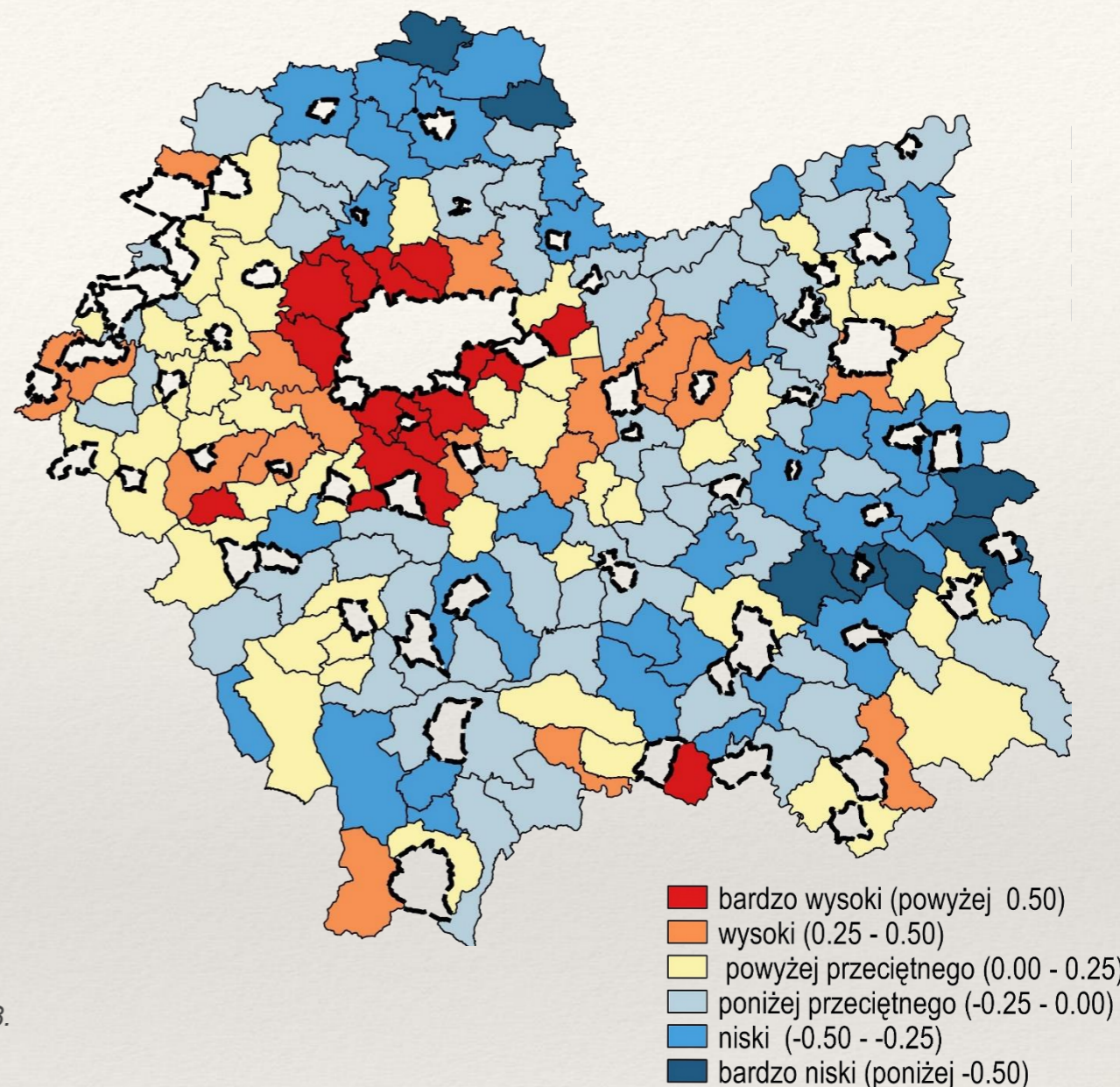
Niska dostępność komunikacyjna południowo-wschodnich części regionu

Miasta i obszary wiejskie

Syntetyczny wskaźnik rozwoju miast

Syntetyczny wskaźnik poziomu życia na OW

* Wg PZP Województwa Małopolskiego – struktura funkcjonalno-przestrzenna Małopolski.

Źródło: MORR UMWM, 2018.

PROBLEMY MIAST

- kurczenie się miast;
- starzenie się miast;
- „rozlewanie się” miast;
- zanieczyszczenia (zła jakość powietrza);
- mała atrakcyjność rynków pracy mniejszych miast

OBSZARY WIEJSKIE

- stały wzrost liczby ludności;
- młode społeczeństwo;
- relatywnie wysoki poziom rozwoju społeczno-gospodarczego;
- rozdrobnione rolnictwo

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Departament Zrównoważonego Rozwoju

Zespół ds. Planowania Strategicznego